

Lauantai kunniallisen ristin ylentämisen juhlan jälkeen

Päivän epistola

(1. Kor. 1: 26 – 29)

”Veljet, ajatelkaa, mitä te olitte, kun teidät kutsuttiin: teissä ei ollut monta ihmisten mielestä viisasta, ei monta vaikutusvaltaista, ei monta jalosukuista. Mikä maailmassa on hulluutta, sen Jumala valitsi saattaakseen viisaat häpeään. Mikä maailmassa on heikkoa, sen Jumala valitsi saattaakseen häpeään sen, mikä on voimakasta. Mikä maailmassa on vähäpätöistä ja halveksittua, mikä ei ole yhtään mitään, sen Jumala valitsi tehdäkseen tyhjäksi sen, mikä on jotakin. Näin ei yksikään ihminen voi ylpeillä Jumalan edessä.”

Korinttin seurakunnan jäsenistö kuvaa hyvin tämän päivän tekstiä edeltävää jaetta: ”Jumalan hulluus on ihmisiä viisaampi ja Jumalan heikkous ihmisiä voimakkaampi (1. Kor. 1: 25). Jumala ei kutsunut niitä ihmisiä edistämään suunnitelman toteuttamista, jotka langennut maailma olisi valinnut. Varhaiset kutsutut, kristityt, olivat usein alemmista sosiaaliluokista. Enemmistö Korinttin kristityistä ei ollut alunperin viisaita (koulutuksen saaneita), vaikutusvaltaisia (poliittisesti vallassa olevia) tai (syntyperältään) jalosukuisia. Mutta nyt nämä kutsutut ovat hengellisesti kasvaneet. Omalla tavallaan tämä muistuttaa luomiskertomusta. Jumala loi ”tyhjästä” jotain. Pelastus on Jumalan luomisteko eikä ihminen voi ottaa siitä itselleen kunniaa.

”Mikä maailmassa on” tarkoittaa yleistä mielipidettä.

Kristillisessä todellisuudessa tapahtuu maailmassa järjestyksen muutos. Se, mikä oli aikaisemmin vaikutusvaltaista, tulee tulevaisuudessa olemaan toisenlaisessa asemassa. Alempiarvoiset ihmiset kasvavat ja saattavat vaikutusvaltaiset häpeään. Tällainen voimakkaiden vaikutusvallan muuttuminen löytyy myös Vanhasta testamentista (2. Moos. 15: 1 – 17: 21; Tuom. 5; 1. Sam. 2: 1 – 10).

”Näin ei yksikään ihminen voi ylpeillä Jumalan edessä.” Korinttin seurakunnan edistymisen ei johdu sen uskovaisten ominaisuuksista.

Päivän evankeliumi

(Joh. 8: 21 – 30)

"Herra sanoi luokseen tulleille juutalaisille: "Minä menen pois. Silloin te etsitte minua mutta kuolette synteihinne. Minne minä menen, sinne te ette pääse." Juutalaiset kummastelivat: Ei kai hän aio tappaa itseään, kun sanoo: "Minne minä menen, sinne te ette pääse?" Jeesus sanoi heille: Te olette lähtöisin alhaalta, minä ylhäältä. Te kuulutte tähän maailmaan, mutta minä en tähän maailmaan kuulu. Siksi sanoin teille, että te kuolette synteihinne. Ellette usko, että minä olen se joka olen, te kuolette synteihinne." "Kuka sitten olet?" he kysyivät. Jeesus vastasi: "Miksi minä ollenkaan puhun teille? Minulla on teistä paljon sanottavaa, ja paljosta minun on teidät tuomittava. Mutta minun lähettäjäni puhuu totta, ja minä vain ilmoitan maailmalle sen, minkä olen häneltä kuullut." He eivät ymmärtäneet, että Jeesus puhui Isästä. Niinpä Jeesus jatkoi: "Sitten kun olette korottaneet Ihmisen Pojan, te ymmärrätte, että minä olen se joka olen enkä tee mitään omin neuvoini, vaan puhun niin kuin Isä on minua opettanut. Hän, joka lähetti minut, on minun kanssani. Hän ei ole jättänyt minua yksin, koska minä teen kaiken hänen mielensä mukaan." Monet uskoivat Jeesukseen kuullessaan hänen puhuvan näin."

Yllä oleva teksti kertoo Jeesuksenkuolemasta, ylösnousemuksesta ja taivaaseen astumisesta, paluusta Isän luo. ”Mutta kuolette synteihinne”: Johanneksen evankeliumin mukaan epäusko on synti. Ihminen, joka ei usko Jumalaan, on kuoleman oma, sillä Jumala on elämä. Epäusko ei tarkoita fyysistä kuolemaa vaan sitä, ettei ihminen ole Jumalan kanssa.

”Minne minä menen, sinne te ette pääse.” Juutalaiset miettivät, mitä Jeesus mahtoi tällä sanomalla tarkoittaa, mahdollista itsemurhaa. He ovat osittain oikeassa, kyse on Jeesuksen kuolemasta, mutta ei itsemurhasta, vaan siitä, että Hän antaa vapaaehtoisesti elämänsä pois pelastaakseen meidät. ”Sinne te ette pääse” voi kertoa tilanteesta, jossa Poika on taivaassa kunniansaan, mutta Hänet kieltäneet ihmiset eivät sinne pääse.

”Te olette lähtöisin alhaalta, minä ylhäältä” korostaa Jeesuksen jumaluutta. Tämä tulee selväksi lauseesta: ”Minä olen se joka olen.” ”Minä olen” on Jumalan nimi. Tämä lause kertoo kaiken, Jumala on aina ollut olemassa (me emme), Hän on kaiken olevaisen perusta. Sen takia Hän ei ole tästä maailmasta. Jos emme usko Häneen, niin olemme erossa Jumalasta, elämästä. Jumalan nimi käy ilmi esimerkiksi Jumalan ilmestymisessä palavassa pensaassa Moosekselle (2. Moos. 3: 14) tai profeetta Joosusan kirjassa (43: 10 – 11).

”Paljosta minun on teidät tuomittava” on osoitettu läsnä olevalle kansalle. Ihmiset tuomitaan sen mukaan, miten he toimivat. Se näkyy siinä, mikä on heidän osallisuutensa Jeesuksen vangitsemiseen, tuomitsemiseen, ristiinnaulitsemiseen. Toisaalta sanat voidaan osoittaa myös meille: miten me suhtaudumme Jeesukseen. Tässä yhteydessä on muistettava, että Kristuksen ensimmäisen maailmaan tulemisen aikainen tehtävä on ihmisten pelastaminen Hänen kuolemansa kautta. Mutta tullessaan toisen kerran Hän tulee tuomarina.

”Sitten kun olette korottaneet Ihmisen Pojan, te ymmärrätte, että minä olen se joka olen” paljastaa viimeistään Jeesuksen identiteetin. Ihmisen Poika on viittaus Danielin kirjaan, jossa Daniel näki: ”Yhä minä katselin yöllisiä näkyjä ja näin, miten taivaan pilvien keskellä tuli eräs, näöltään kuin ihminen (tarkka käännös: kuin ihmisen poika). Hän saapui ikiaikaisen luo. Hänet saatettiin ikiaikaisen eteen, ja hänelle annettiin valta, kunnia ja kuninkuus, kaikkien kansojen, kansakuntien ja kielten tuli palvella häntä. Hänen valtansa on ikuinen valta, joka ei katoa, eikä hänen kuninkuutensa koskaan häviä” (Dan. 7: 13 – 14). Ihmisen Pojalle on annettu kaikki valta ja Hän on Jumala. Tämän kansa tulee ymmärtämään sitten, kun Jeesus on ristiinnaulittu. Ristiinnaulitseminen julistaa Jeesuksen yhteyttä Jumalan kanssa. Pojan korottaminen sisältää kaksi ajatusta, toisaalta ihmisten suorittaman ristiinnaulitsemisen, toisaalta Isän toiminnan Pojan korottamiseksi ylös (taivaaseen astumisen) Hänen suoritettuaan pelastustyönsä. Ristiinnaulitseminen, ylösnousemus ja taivaaseen astuminen on ymmärrettävä yhtenä tapahtumasarjana.

Vaikka tämä teksti käsittelee kuolemaa ja tuomitsemista, siinä on sisäänrakennettuna ”vihje pelastuksesta. Teksti loppuukin yllättäen toteamukseen ”Monet uskoivat Jeesukseen kuullessaan hänen puhuvan näin.” Teksti ei kuitenkaan kerro, millaiseen Jeesukseen he uskoivat, opettajaan vai Jumalan Poikaan.